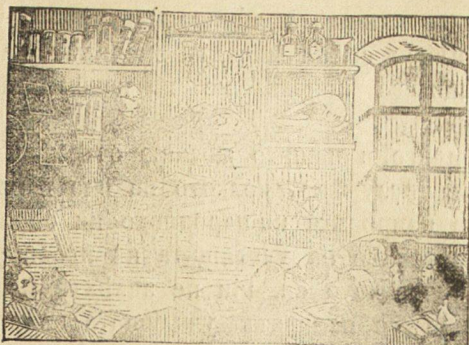

УЧИЛИЩЕ-ТО излиза два пѣти на мѣсеца въ една печатна кола. Годишна цѣна прѣдплатена едно бѣло межд. Спомошествов. става тѣ за година. Писма неплатени на пощата не сѣж приети,

Писма, дописки и спомошествованіята са испращатъ падписани въ Руссе у печатницата на Дунавската обл. и до Г-на Анг. Стояновъ сръшо Шеркета. Въ Шюмець до братія Р. Ил. Блъскови.

УЧИЛИЩЕ.

Издатель Р. Блъсковъ.

Съдържаніе: За нашитѣ училища и учит. въобщѣ. — Словокъмъ родителитѣ. — Слово за покойника Т. Милановича у Свищовъ. — Невинна дѣтинска молба (стихотвореніе). — Продълж. отъ пнем. упражненія. — Хронологич. указателъ (продълж. отъ ки. 18). — Училище на благочестіето. — Разни.

ЗА НАШИТѢ УЧИЛИЩА И УЧИТЕЛИ ВЪОБЩѢ.

Въ прѣдишната книжка нѣмъ говорихме нѣщо за първоначалнитѣ наши училища, и казахме на кѣсо какви бѣхъ тѣ едно врѣме и на кой рѣдъ сѣж сега. И наистина ако вникнемъ добрѣ и разгѣдаме отблизу, то ще видимъ, че спорѣдъ днешното положеніе на училищата въ нашенско, твърдѣ малка полза може да са очаква. Нѣмъ рекохме и пакъ ще кажемъ: докато са не урѣдятъ повсѣжду народнитѣ ни начални или основни училища, никакъвъ напредъкъ не може да бѣде въ изучаваніето на младитѣ: »Началното обучаваніе на дѣцата,« казува единъ ученъ братъ, »трѣбва да бѣде истинско начало на образованіето, а не проста въртешка. Да отмахнемъ вече тойзи механизъмъ и да глѣдаме по сѣки начинъ да го заменимъ съ друго: което да *развѣе у човѣка сичкитѣ негови способности и природна сила, тѣй щото отъ самото начало да са поевѣ у дѣцата такова развитіе на ума, да залѣгатъ непосредствено—отъ само себе си—въ ученіето.*

Мнозина отъ нашитѣ по-окопитени съотечественници подканятъ, и нѣкои си ни писахъ, да помѣщаваме въ »Училището« по нѣщо за поправлене на нашитѣ народни училища и прочая.

Намъ е драго, и нашето желаніе отъ край е било такова, щото да послужимъ, колкото ни иде отръжки, въ това отношение—за напръдъка на народното ни образование и за подоброту урѣждане на училищата ни въобще.—Но удалчени отъ отечеството си, ни не знавхмѣ положително у какво състояние са намиратъ училищата въ нашенско (освѣнъ колкото прочитахмѣ отъ вѣстниците); а сега *видѣхмѣ и чухмѣ!*

За това, отгукъ на тѣй, ни сѣкога ще посвѣщаваме по нѣколко стѣрници на »Училището,« за помѣщаване на нѣкои членове, било върху училищнитѣ нарѣдби, било нѣщо за прѣподаваніето на наукитѣ или върху каквото и да било учителско и ученическо, което да служи въ примѣръ за поправлене у сичко.

Стига нашитѣ учители и по учени млади да понаписватъ такива свѣденія и да си даватъ сѣки своето мнѣніе винаги право и безпристрастно, каквото що правятъ ученичѣ хора у другитѣ народи въ Европа.

За сега ни ще прѣвождаме отъ една Сръбска книжка, наскоро печатана, подъ заглавие: *Посланица учителлима основнихъ школа*, което е, струва ни са, твърдѣ интересно и за насъ Българитѣ.

I.

ЗА УЧИТЕЛСКИТѢ СЪБОРИ.

»Да са образува единъ народъ струва толкозь, колкото да му са даде свобода. Това е казалъ ученій Дистервегъ, великій знайникъ въ наукитѣ и възпитаніето . . . Ако желаемъ отъ сѣрдце и истински доброто на народа си, то трѣбва да залѣгнемъ за неговото просвѣщеніе, и по сѣки начинъ да му спомогнемъ, па макаръ са искало и материални жъртви. Тѣй, длѣжностъ е на сѣки свѣстенъ човѣкъ, който обича народа си, да скопчи неразлѣчно това благород-

но желане съ своятъ животъ. Докато угажда че е живъ, нека му бѣде най-първа мисль образоването на народа си.

»Съ радостъ можемъ да кажемъ, че сичкій по просвѣтенъ дѣлъ отъ нашия народъ наченалъ е да глѣда съ будно око какъ и по кой пжть отива науката, за което часъ прочитаме у вѣстницитѣ, да са разсждава и говори съ вѣрли размишленія, почерпени или изъ науката или отъ искусствата.

»Нашитѣ училища не сж сичкитѣ за сега онова штоо би могли да станжтъ и ишото би трѣбвало да бжджтъ. Сичкома сме вече познали, че тѣ можѣхж да принесжтъ повече плодъ отъ колкото сега собираме. Мнозина, които понаватъ, че това е тѣй, търсятъ причинитѣ, що извикахж таковато лоше положение на училищата. Господа обсждителитѣ не сж сички на едно мнѣние, но повечето сж съгласни въ това: че напрѣдкжтъ на едно училище зависи отъ какъвто бжде учителъ, който прѣподава въ него, какъ са той труди и колко съвѣстно извършва своята служба. И наистина учителъ е сърдцето на цѣлия училищенъ склопъ. Урѣдете го спорѣдъ най-природнитѣ начала и тогава сте на полвина постигнали сичкитѣ училищни закони, нарѣдби, методъ,—сичкото са види—като една мъртва машина, ако учителъ не е врѣденъ отъ само себе си да и подкара и оживи. Учителъ е животъ на училището. За то най-първото и главно прѣоброзование нека ни бжде: *въздигането нарочно училища за образование стрѣчни (специални) учители. Докамае ли колкото по-скоро, това, тогава ще можемъ каза, че сме отишли единъ раскрачъ на прѣшь въ просвѣщенето.*

»Но ще са измине юще доста врѣме докато възпитанитѣ на това училище ще почнжтъ да завзематъ мѣста празнитѣ и нови училища. Докато нашето учителство са езамогне и усили съ таковато стрѣчни учители, потрѣбно у е да залгне наздраво, та да са усили и съ науки и въ искусства, тѣй штоо да може да извърши училищнитѣ аботи, спорѣдъ както го изискватъ днешнитѣ обстоятелства и потрѣби. А това най-лесно може да постигне на-

шето учителство, ако събере сичкитѣ свои сили и захвати да са съвѣтва и поучава взаимно.»

(Слѣдва продължение)

Словце казано въ църква особено къмъ онези родители, които имѣтъ дѣца въ училището.

(Отъ Ст. Поповъ учителъ у Свищовъ).

Б р а т и я .

Ноштта преминѣ, а денѣтъ приближи, казва апостольтъ.

День нарича той тука благочестивиятъ и добродѣлниятъ животъ, животъ освѣтенъ чрѣзъ науката съ познаваніе на длѣжноститѣ ни. Между другитѣ длѣжности, които родителитѣ имѣтъ да изпълняватъ въ този тѣй нарѣчениятъ день отъ Апостольтъ, една отъ най главнитѣ е грижата за възпитаніето и образованіето на дѣцата си. Да не ги оставате въ ноштта т. е. да не ставате причина да са лишаватъ отъ свѣтливитѣ зари на науката, че да приминуватъ животъ изпълненъ съ лошави работи, не освѣтленъ ни съ бодърствуѣщата съвѣсть, ни съ здравъ разумъ, ни съ Божій законъ; животъ безгриженъ и безъ знателенъ. Да, братия, голѣма ште да е отговорността ви, ако оставите дѣцата си лишени отъ наука и добро възпитаніе, лишени отъ познаваніе на длѣжноститѣ си да испаднатъ въ помѣнатитѣ тѣзи жални недостатѣци, за които вий родителитѣ имъ ште сте отговорни прѣдъ съвѣстта си, прѣдъ образованния свѣтъ и прѣдъ създателя. Да не мислите, че като сте ги дали на училището туй ви е сичката длѣжностъ, и не сте вече отговорни за ништо; а сичката грижа и сичката отговорностъ остава на учителитѣ. Едно дѣте злѣ възпитано отъ малко въ кѣштити, научено на мързелъ и непокорностъ, малко полза придобива въ училището, зато имама явни примѣри.

Дѣтетото не стои прѣзъ сичкото врѣме на училището; то отива тамъ да си кажи уроцитѣ и да слуша прѣподаваніето на други уроци, и туй е работа за прѣзъ 5-6 часа,

прѣзъ деня; а останалото врѣме прокарва въ кѣшти при редителитѣ си. Тамъ въ кѣшти трѣба то да си учи уроцитѣ. За туй сѣкий башта и сѣка майка мѣжду другитѣ длѣжности, които виждъть къмъ чадата си, трѣба особенно сега, когато днитѣ хванѣхъ да растѣтъ (1) да не ги оставатъ да ходятъ тукъ тамъ безъ работа и да играятъ повече отъ колкото трѣба; нѣ да ги каратъ да са залѣгатъ за уроцитѣ си.

Както казахми, за успѣхътъ на дѣцата си не можете и не трѣба да очаквате сичко отъ учителитѣ, защото туй е невѣзможно. Възможно ли е и праведно ли е наистина да оставате сичката грижа и сичката отговорность на учителитѣ за толкова дѣца, когато вий само за вашитѣ си, които прѣзъ повечето врѣме са прѣдъ очи ви осѣштате мѣчногѣ въ туй и са вижда недостаткъ въ изпълненіето на тѣзи ви святи родителски длѣжности; и оште повече когато тѣ не са намѣрватъ винаги при учителитѣ си.

Какво добро и какъвъ успѣхъ трѣба да са очаква отъ едио дѣте само отъ училиштето и само отъ грижата на учителитѣ, когато то е злѣ въспитано въ кѣшти и научено на мързель, когото единъ списатель опрѣдѣля тѣй: »Мързелятъ е братъ на безуміето, синъ на лукавството и башта на злошастіето. Който испадне въ туй губително навикновеніе, неможе да са надѣва за успѣхъ въ коя да е наука, нито да стане полезенъ или отличенъ въ обществениятъ животъ.«

За туй трѣба да приучвате дѣцата си отъ малки на трудолюбіе, и ако осѣштате въ тѣхъ нѣкакъвъ мързель да глѣдате да го искоренявате за да успѣватъ въ наукитѣ и въ сѣко добро. Оште да не забравяте да имъ вдѣхвате страхъ Божій и колкото можете начала отъ благонравіе, особенно на помазкитѣ. Да внимавате надъ облеклото имъ и надъ тѣлѣсната чистія, защото нека знаемъ, че тѣлѣсната чистотія е образъ на душевната. Да имъ давате да са облачатъ съ чисти и не садрани дрехи, да ги карате да си мѣхътъ сѣка сутрѣна и когато трѣба лицето, шіята, рж-

(1) Казано прѣзъ пролѣтъ.

цѣтъ краката; да си изрѣзватъ нектитѣ; да си наквасватъ и исчезватъ добръ космитѣ; зашто сичкитѣ тѣзи нѣшта освѣнѣ дѣто са изискватъ отъ приличіето спомагатъ оште за здравіето и за бистротата на ума. Сичкитѣ тѣзи нѣшта сѣ са оставили малко въ небрѣжѣніе; нѣ избощто сички са надѣемъ, че тѣзи недостатки сѣ време ште са поправятъ, и ний тогазъ ште са надѣвами напълно за добръ научени и добръ въспитани синове и дѣштери, които да бждатъ полезни за себе си, за своитѣ си и за отечеството си.

Въ книжка 16-та на „Училището“ ний бѣхме поменали за словата, сказани по испитането на ученицитѣ у Свищовскитѣ училища, и казахме че слѣдва словото за покойния Тодоръ Милановичъ; но попричина, че бѣше са натрупалъ други много матеріалъ, реченното слово остана непомѣстено, и едвамъ сега му доде редѣтъ. Това слово, като пространичко, не може да са помѣсти на цѣло въ малкія ни листъ; но спорѣдъ умилителното му и прикѣрно сдържаніе за признателността на нашитѣ съотечественници въ Свищовъ къмъ своя благодарѣтель, ще извлечемъ нѣщо скратено, което и прѣпорѣчваме на внимането на читателитѣ, а особено на сичкитѣ ни народни доброжелатели.

Блаженни сѣ тѣ умрѣли, които като сѣ са прилѣпили къмъ Господа сѣ една искрена и сърдечна любовь, трудили са да изпълнятъ святата негова воля въ сичкитѣ дни на животѣтъ си; блаженни сѣ тѣ умрѣли, които за да изпълнятъ святата Божя воля трудили са и са грижили прѣзъ сичкиятъ си животъ за доброто на челѣштината (въобщте, народѣтъ си и особено на отечеството си, и сѣ това сѣ обезсмъртили името си и паметта си, както што е направилъ и покойниятъ Тодоръ Милановичъ, на когото ний днесъ, възбудени отъ благородна и свята длѣжностъ оште и отъ голѣма признателностъ, правимъ тържественно въспоманіе на паметта му и отираямы сърдечнитѣ си молитви къмъ Бога за вѣчно негово успокойствіе въ блаженнитѣ обители.

Нека си въспомнимъ, братія, избощто колко и какви голѣми добрини е направилъ на родѣтъ си и на отечеството си този нашъ съотечественникъ, туй штастливо чедо на градѣтъ Свищовъ! Огромното количество, което той е завѣщатъ за Свищовскитѣ у-

чебни заведенія, каква голѣма полза ште принесе на отечеството ни и особено на градътъ Свиштовъ, който като е ималъ случай да са счита единъ отъ първитѣ изъ отечеството ни градове, дѣто Българитѣ нагнахъ да почитатъ ученіето и да са залѣгатъ по-систематично за него.

Увѣрени сме че нѣма и не ште има никой, който да не чувствува сичко това къмъ покойниятъ; нѣма Българска душа, която да не поменува съ висока почетъ паметта му за неговото свято и благородно дѣло; нѣма Българско сърдце което да не усѣти голѣма радость, като вижда че и между нашитѣ единородци са явиватъ таквизъ патриоти, които дѣто и да сж, макаръ и вънъ отъ милото си отечество, милѣжтъ за него, желяжтъ нацрѣдкѣтъ му и сж готови отъ сѣ сърдце и съ сичката си сила да му помагатъ.

Сега си напомнимъ думитѣ на единъ нашъ съотечественникъ, който казва тѣй:

„Както единъ башта има длѣжности къмъ фамиліята си и длѣжноститѣ му сжштесуватъ на всякой день, на всякой частъ, на всяка минута, тѣй и единъ Българинъ има длѣжности къмъ народътъ си, които длѣжности сжществуватъ на всякой день, на всякой частъ, на всяка минута, прѣзъ всичкитѣ му животъ. И дѣйствително единъ народъ не е освѣнъ едно съединеніе на много фамилии, които произхождатъ отъ една фамилія, и които имжтъ за свързка по между си сжштитѣ языкъ, сжштитѣ прави и обичаи, сжштитѣ прѣданія, сжштата всеобшта вѣра, и които населяватъ една опрѣдѣленна страна на земята. Тѣзи многочисленни фамилии съставляватъ единъ народъ, и имжтъ като народъ общи желанія, общи страсти, общи радости, общи скърби, общи интереси, които ни даватъ общи права и ни налагаатъ общи длѣжности. Като членове на Българскій народъ ний носимъ съ себе си нашитѣ длѣжности на Българинъ, и трѣба да ги исполняваме спорѣдъ силитѣ си дѣто и да отидемъ и въ каквато възрасть и да сме“.

Тѣзи сжштитѣ длѣжности къмъ народътъ си напълно е познавалъ и цѣнилъ покойниятъ Тодоръ Милановичъ; и на това свидѣтелствуватъ неговото благородно дѣло, неговата безцѣнна полза която въ послѣднитѣ дни на кратковрѣмениятъ си земенъ животъ е принесѣлъ на родътъ си на отечеството си.

Въ случай на туй благодѣніе на покойниятъ трѣба да бла-

годаримъ оште на Браилското Австро-Унгарско Консулство, чрѣзь
судѣйствието на което са полага въ дѣйствиѣ волята на покойни-
ята завѣштатель Тодора Милановичъ, когото вишниятъ и милос-
тивий [Богъ дано сподоби въ вѣчното си и блаженно жилиште.—
Вѣчна му память!

Невинна дѣтинска молба и несмысленный
родитель.

Ахъ Тате, чуй Теб' ся молю
Съ силно распаленъ волю;
Послушай моя молебень гласъ
Въ тоя за менъ злочестъ часъ.

Съ твой-то бащино рѣшеніе
Ты за докрай веч' прѣсждашь
Да бжде въ тѣжко мѣченіе
Едничкый сынъ, който имашъ.

Ты мя отъ училище отдѣлавашъ,
И по волю-тж си повѣждашь;
Родителски, като мыслишь
На добро да мя наставишь.

Зеленъ съмъ, Тате, зеленъ съмъ,
Отъ рано не мя откъсвай!—
Горкый инакъ злочестъ съмъ,
Съ сълзы молю, туй смѣтай!

Какъ!.. Азъ далечъ отъ наукъ
Да бдж Ти ми рѣшивашъ,
И непознавашъ въ к'квж мѣжж
Безсмысленно мя прѣдавашъ.—

Смили ся, молю съ тжженъ гласъ
На мен' бѣдно сздание,
И рѣши постоянно въ Васъ

Азъ да бждж на ученіе.

Ако не повече то поне
Още една годинка, нъ не—
Още двѣ въ даръ скъпоцѣненъ
Харижи, Тате, Ты на мен'.

Не щж въ зло това врѣмя
Родителіо, да употрѣбж;
Нъ съ ученическо брѣмя
Ползы за животъ щж берж.

Я виждь, какъ стож прѣдъ Тебѣ
И Жялно выкамъ, Тате бе!
Я смрть, я школа, я инѣкъ
Щж ся жрѣтвувамъ самичькъ!

По драго ми е да уирж,—
Младъ въ гробъ да ся приборж;
Нежели тука безъ наукж,
Въ тоз' животъ да теглж мжжж.

—Чювашъ ли ты злощастный?!
Азъ нѣмамъ пары за книги.—
Имамъ потрѣбы пѣ важны
Съ пары да пълнж вынагы.

Хайде тамъ на работж
Хлѣба да си искарвашъ,
Зачто-то врѣмяна-та
Тжй искать да направишь.

Не щж азъ сынъ много ученъ
Въ облацы да е повѣшенъ
Та отъ него да ся срамувамъ,
Отъ гласа му да ся страхувамъ.

Не виждамъ ли тѣзы проклѣты

Кои ужъ за учены сж. почеты;
Каквы работы ли не правятъ?
И бащы-ты си веч' бѣжтъ.

Не не! Теб' сыне, заповѣдамъ
Наложително Тя провождамъ;
При овце-ты въ поле да идешь,
Зачто-то отъ тамъ ще ся питаешь.

Пусто-то Ви ученіе,
За кое съ мен' си въ гризеніе
Ни пары нито хлѣбъ дава,
Нъ и дрѣхы-ты продава.

— Ей баща, ничто не знаешь
Правничко да Ти обадж.
Много ще ся сѣтнѣ каешь
И плачешъ, нъ ти ся пада.

Азъ вече не съмъ при Тебѣ
Щастіе-то си щж дырж;
Отричамъ ся дор' отъ себѣ
Ако наукъ не берж.

Градецъ
22-ый Октовріа 1871.

Хр. П. Филиновъ.

*Продълженіе отъ писменитѣ упражненіе на Ст. И.
Поповъ.*

Маймунитѣ и памучнитѣ шепки.

Има подражатели животни; маймуната на примѣръ. Распрострете, са малко връхъ тѣзи идея.

Продавачъ на памучни шепки преминавалъ около пазарна гора, населена съ маймуни. Този челькъ уморенъ ште са спрѣ до корена на едно Кастаново дърво, ште си наложи една шапка и ште заспи.

Денкътъ (balle) му разграбенъ отъ маймунитѣ когато спялъ. Събужданіе на търговецътъ изуменіе, денкъ съвсѣмъ празенъ, шумуленіе въ дърветата. . . . што вижда той? . . . какъ ште си отнеме този челѣкъ стоката? Камъни са хвърлятъ на маймунитѣ, които си отворшата съ кастанни. отчаяніе, гнѣвъ на търговецътъ. Шапката му извадена, свита и ударена о земята . . . въ сѣшита минута дѣждъ отъ памучни шепки.

Развитъ прѣдмѣтъ.

Има животни, които сѣ упорни на сѣко въспитаніе; има други, които учатъ да произвеждатъ нѣкои тѣлодвиженія, нѣкои вървенія.

Маймуната подражава челѣка отъ самосебе си, нъ нейното подражаваніе е както образътъ и . . . уподобяване.

Единъ день нѣкой сиромасъ продавачъ минувалъ прѣзъ една гора населена съ маймуни. Туй било къмъ пладнѣ. Този челѣкъ, уморенъ да върви отъ сутрѣнъта, и обезсиленъ оште отъ топлината, сѣднѣлъ до коренътъ на едно Кастаново дърво. Слѣдъ малко пріятно безсиліе обладава ставитѣ му, сѣнятъ натѣгва клѣпкитѣ му. Мѣстото са видѣше да го призовава на почивка. Надъ глава му, дебели сѣнки; около му гжста зелена морава. Търговецътъ са простира тутакси връхъ постелката, която му е приготвила природата. Нъ зашто да не е въ съвършенно благорасположеніе? той пздърпва отъ растворения си денкъ една памучна шапка, туря я на глава си, затваря очи си и заспива. Слѣдователно този челѣкъ не билъ забелѣжилъ, че дървото, подъ което е лѣгнѣлъ, било прибѣжиште на много маймуни. Едвамъ билъ заспалъ, отъ сѣкадѣ достигватъ маймунитѣ. Завчасъ денкътъ билъ ограбенъ, и сѣкое отъ тѣзи смѣшни животни си наложило на главата по' една шапка.

Слѣдъ малко продавачътъ са събужда. Да ли е играчка на блънуваніе? Нъ не, работата е съвсѣмъ истенска. Нѣма денкъ, или по добрѣ пѣма памучни шапки! Денкътъ му доскоро толкози валчестъ, толкози тежкъ, сега празенъ, прѣдстаея на изумениятъ му изглѣдъ безобразна завивка, разгнѣжта, безъ цѣна: „убрахъ ма, убрахъ!“ извика той, и са намѣрва на крака си.

При туй печаяно движеніе, едно разбъркано шумолеше са чува въ листове тѣ на около.

Нештастниятъ си издига главата и вижда цѣла войска отъ маймуни да прискача отъ клонъ на клонъ. Колкото глави толкози

шапки. Какъ да направи за да си придобие пакъ имотътъ? Да тича слѣдъ маймунитѣ ли? празна работа. Най сѣтиѣ той мисли да е намѣрилъ нѣкое сръдство, и ето го да хвърля камъни. Маймунитѣ си отвръщатъ и кастанн като грѣтъ падатъ връху му. Той хули крадцитѣ, тѣ му отговарятъ съ хиляди растроени гласове. Вѣнъ отъ себе си, и като са мисли веке съспанъ, челѣкътъ ударя съ крака земята, хвашта съ ярость шапката която има на главата си, самата, уви! която му остава, послѣ я ударя силно о земята, отъ тамъ трѣбаше той да начне; зашото нашитѣ подражатели, като бутнахъ крайно подражателниятъ си талантъ откривать са тутакси, скърцать съ зъби и шапки ккто дѣждъ падатъ връхъ продавачтъ.

Блазѣ на този, който има работа съ таквиѣ глупави крадци.
(Слѣдва и друго)

К Р А Т Ъ К Ъ

Хронологически указателъ на нѣкои примѣчательни български събитія.

(Продължение отъ кн. 18).

(Отъ Рождество Христово до нашитѣ врѣмена.)

дни	години	І У Н І Й.
6	1858	Николай Конаки—Богороди, Каймакаминъ Молдавскій заповѣдва да са ползватъ българскитѣ Колонии съ сичкитѣ прана и привилегіи, които имъ сж дадени отъ руското правителство съ Хрисовулъ отъ 12 Марта 1820.
10	813	Битва на Крума съ Импер. Михаила при Едрене. Крумъ побѣди, призе Едрене и са ужти за въ Цариградъ.
17	812	Гръцкій Императоръ тръгналъ срѣщу Крума и българитѣ, нъ са уплашихъ и са върнахъ назадъ. Въ туй време Тракия и Македонія били въ рждѣтъ на българитѣ
22	813	Сраженіе на Крумовитѣ войски съ Импер. Михайловитѣ подъ предводителството на Льва, близо до Едрене. Гърцитѣ са скрили изъ Адрианополскитѣ крѣпости.
24	1767	Арсеній, патріархъ Охридски дава си оставката и отъ Пелагонійската Епархія въ полза на могленскій епископъ Натанаила.

дни	години	І У Н І Й.
27	919	Смъртъ на св. Климента.
29	1014	Бой на Самуила съ гръцкія Императоръ Василій. Гръцитѣ побѣдили и изболи очитѣ на 1500 души Българи.
30	762	Бой въ Клисурата на Анхило. Телець царъ бълг. съ 20,000 души срѣщу Копронима Гърка съ 800 кораба и 24,000 войници.

дни	години	І У Л І Й.
21	1789	Роженіе на Василя Евстатіева Априлова въ Габрово.
25	811	Крумъ побѣди Никифора: „Кога нещешъ мира-на ти сѣкира“ и слѣдъ побѣдата главата на Никифора са ползатява и посрѣбрява, съ която Крумъ пиялъ „наздравица“.
31	1829	Русситѣ привзѣли Сливенъ и приселили частъ отъ Сливненскитѣ Българи у Влашко, дѣто и построили градътъ Александрія и Пloedь.

дни	години	А В Г У С Т Ъ.
2	1861	Александръ Іоанъ I Куза, князь Ромѣнскій потвърдява ненарушеніето на правата, що иматъ Колониститѣ Българи.
18	946	Смъртъ на св. Іоанна Рилскій.
20	917	Славна побѣда на българ. Царъ Симеона срѣщу Гърцитѣ подъ предводителя имъ Льва Фока, близо до Ахелось (ахило).

дни	години	С Е П Т Е М В Р І Й.
9	1128	Симеонъ царъ Българскій обсади Цариградъ. Романъ го моли за миръ, който са и склучи по волята Симеонова.
11	1766	Гръцката патріаршія подвласти Ипекската.
13	1014	Стживаніе на Престоль на Радомира, нарѣченъ еще и Гаврилъ, въ Преславъ.
21	1379	Грамота на Царъ Іоанна Шишмана, Самодържца всебългаро-гръцки, дадена на Рилскія Манастиръ.

дни	години	О К Т О В Р М І Й.
5	1836	Смъртъ на Ивана X. Ангелова търговецъ Букурешки който подарилъ 20 хиляди влашки (вѣтхи) гроша за направата на Българска школа въ родния си градъ Свищовъ.

		ОКТОВРІЙ.	
дни	години		
9	1848	Първа служба на български въ новосъставенната Българска Църква въ Цариградъ.	
10	1395	Смъртъ на Марка Кралевичинъ въ битвата при влашкѣй воевода Мирча съ Балзита.	
26	1128	Асѣнъ са короняева за Царь българскѣй въ Търново, въ ново съзиданата си Църква св. Димитрія, отъ св. Йоанна, патриарха Търновскѣй.	

		НОЕМВРІЙ.	
дни	години		
3	1839	Издадеса Хатти-Шерифа на Султанъ Абдулъ Меджитта въ Гюлхането.	
19	1347	Императоръ Карлъ IV издалъ грамота за основање на Бенедиктинскія мѣнастирь въ Пражкото придмѣстіе за славянитѣ въ честь на славянскитѣ свѣтци Кирилла и Метода и пр. . . . и заповѣдалъ щото богослуженіето да бжде на славянски языкъ тѣй, както Пана Климентъ VI е утвърдилъ.	

		ДЕКЕМВРІЙ.	
дни	години		
6	1840	Смъртъ на Свищовліята Параскева Димитровъ търговецъ въ Букурещъ, дѣто заржчалъ 50 хиляди вл. гр. за Свищовското училище.	
18	1860	Отвари са българско-унїатка църква въ Цариградъ.	
23	1545	Смъртъ на Софійск. Българскѣй Патриархъ Іеремія въ Търново като отходялъ за въ Унгро-Влахія.	
29	1818	Утвърденъ высочайши списъкъ на селата въ окръжитѣ: Прутскѣй, Кахулскѣй, Измаилскѣй и Буджакскѣй що сж отредени въ басарабската областъ за населеніето на Българитѣ.	
30	1858	Али паша са вѣскачи на везирски чинъ.	

Хр. Н. Етърскѣй.

УЧИЛИЩЕ НА БЛАГОЧЕСТИЕТО.

Бащино наслѣдство.

Прѣподобнѣй Евтимѣй, като са угадилъ, че приближава вѣрмето му да умре, привикалъ сичкитѣ по-млади иноци (калугери и калугерчета), на които вмѣсто наслѣдство, оставилъ слѣдующето завѣщаніе:

„Отци, братѣя и чеда мой о Господѣ! говорилъ старецътъ

тъ щж са раздѣлж отъ васъ и отивамъ вече у вѣчній животъ. Пожъ ви упазете моитѣ заповѣди, а особенно имайте помѣжду си любовь като помните: че както е солта за ястието, тѣй е и любовта за сичкитѣ добродѣтели; дору смирение то колкото и да е вято и богулюбезно, пакъ безъ любовта, нищо не струва. Ви павете, какво и самъ Господъ единствено отъ любовь къмъ насъ мирилъ себе си и биде човѣкъ; смиренето ни въздига на връхъ сичкитѣ добродѣтели, а любовта подкрѣпява и не допуца да са трушали нѣкой надолу. Въ чистота пазете не току душата, но и блото; защото както човѣкъ не може да живѣе спокійно у една мѣща, дѣто има нечистота и е тъмно, тѣй и у мржсното тѣлодушата неможе да бжде чиста.

„Сичкитѣ уставы и закони на мѣнастиря вардете; отъ това зависи благосѣстояніето на сѣко общество, духовно и гражданско. За нещастнитѣ, спорѣдъ силата си, помагайте; ако ли нѣкой отъ ватѣята непадне въ зли помышленія, того, наставлявайте, утѣавайте и подкрѣняйте. Но ето послѣдната и най-приятна Бугу добродѣтель: мѣнастирскитѣ врата никога да не затваряте за чуженцитъ; нека тѣ бждатъ отворени за сѣки пришѣлецъ или пѣтникъ; нека сичко съ тѣхъ да ви бжде обще: тогава ще са излѣе и васъ божіето благословене“.—

Родигели! земете примѣръ и живѣйте само за това, щото да огатите младата душа на вашитѣ рожби съ добродѣтелни при-бри: ако ли ви повика Богъ при себе, на умирање, завѣщане-на Пр-го Евтиміа да бжде и ваше завѣщане. Живѣйте винаги вѣ, щото вашитѣ дѣца, на млади години и на *свдалици старцесъ* сѣкое добро дѣло, да могатъ каза: „баща ми, майка ми тѣй авили; тѣхній духъ са поднося надъ мене и ма надѣхва да пра-къ това и това добро.“

Нѣколко мисли отъ Св. Отци.

Нѣма по-силно животно отъ лѣва; нѣ за да пригоди на евото си, и той са улавя въ примкитѣ, дѣто сичкѣта не-ва сила са изгубва.

Единъ домъ, или кое и да бжде зданіе, неможе да са ади отъ върха надолу, а отъ основаніето нагорѣ. Осно-ннето е нашъ ближній; когато желаемъ неговото добро

то нѣи правимъ едно нестѣборвано начало, върху което са втвърдяватъ сичкитѣ Христови заповѣди.⁽¹⁾

Сичкитѣ добродѣтели сж еднакви помежду си. Св. Писане казва какво: Аврамъ билъ страннилюбецъ, и Богъ него обичалъ. Пророкъ Иліа живѣлъ пустинешки животъ, и Богъ го възлюбилъ. Давидъ билъ кроткъ и смиренномждръ, за това и Богъ го обикнълъ. Неаманъ билъ праведенъ държавникъ, и Богъ го обичалъ. Юда Маккавей проливалъ своята кръвъ за отечеството си, и Богъ го възлюбилъ. Мардохей билъ вѣренъ слуга на Персидскій царь, и Богъ го възлюбилъ. И тъй, на каквато добродѣтель клони повече твоята душа, у нея са занимавай въ слава Божія и—ще бждешъ спасень.⁽²⁾

Любовъта е като слънце на моралното всеміріе.

У Евангеліето е писано, какво само три пжти са е разгвѣвилъ Іисусъ Христосъ прѣзъ цѣлія си животъ на земята, и при сичко отъ тѣзи три обстоятелства, гнѣвянето му не е било за укоритѣ и хулитѣ противу него, но отъ това дѣто поискахъ да възпрѣтъ неговитѣ подвизи къмъ благадѣянето.

(1) Иванъ Коловъ, наставникъ С-му Арсенію.

(2) Старецъ Нистерій, другаръ на Антоніа великій.

РАЗНИ.

Сѣки са мжчи да спечели много имане за да има да остави и на чедата си; но разумній баща заляга повече да ги изучи: *Богатството ако и да е възделенно притяжане у живота, но какво по-богато отъ прѣмъдростта, чрѣзъ която ся прави сичко?* дума Соломонъ.— най-доброто що може да остави единъ баща на челядта си е разумъ и почетъ.

** Ученій познава неученій, защото е билъ такъвъ по-напрѣди по неученій нецознава никога неученаго, защото никогашъ не е билъ ученъ.

** Сждината са познава по джъзгането, а птичкитѣ по пѣяние то; магарето са познава по ушитѣ си, а безумній—по думитѣ.

(М-въ за 1872 г.)

** Нѣкой си болѣринъ Господинъ заръчалъ да напишѣтъ надъ вѣжницитѣ му врата, тойзи надписъ: *Никое зло да не влѣзе вътрѣ* Хитъръ Петъръ попита: А отдѣ ще влѣзе домакинятъ?

Русе, въ печати. на Д. областъ. *لوئو و لايتی مطبعه سنده طبع اولمشدر*